

HISTORIE 60 JAAR VAMC ‘DE GRAAFSCHAPRIJDERS’. 1950-2010 (DEEL 1)

door Jan Slagman.
Vorden, maart 2010.

De bedoeling is om in vier delen (telkens vijftien jaar) de geschiedenis van de VAMC “De Graafschaprijders” te laten herleven en om u deelgenoot te maken van hetgeen zich door de jaren heen heeft afgespeeld. Ik wens alle lezers veel leesplezier.

Op 23 mei 1950 werd in café “De Zon” (de plek waar thans de Rabobank gevestigd is) na een oproep in weekblad Contact de oprichtingsvergadering gehouden, waarbij 12 personen aanwezig waren. Tijdens deze vergadering wordt een voorlopig bestuur samengesteld. De samenstelling was als volgt: H. Luth (voorzitter); D.J. Rouwenhorst (secretaris); H.W.C. Haverkamp (penningmeester) en de leden E.J. van Tongeren, A. Plomp en R.G.J. Kuypers. Het doel van de vereniging is het bevorderen van de auto- en motorsport in Vorden. De contributie wordt vastgesteld op fl. 5,00 per jaar.

Tijdens de eerste officiële bestuursvergadering twee dagen later op 25 mei 1950 worden de volgende activiteiten gepland: Een oriënteringsrit t.b.v. de Oranjevereniging en een veiligverkeersrit in samenwerking met de Rijkspolitie met als gemeenschappelijk doel: verkeersveiligheid! De slogan “wees een heer in het verkeer” werd breed uitgedragen.

In 1950 stonden we nog maar aan het begin van een individueel gemotoriseerd tijdperk. Geen geld en toch sport willen bedrijven was maar beperkt mogelijk. Vandaar in de beginjaren ook oriënteringsritten per fiets en nog later bromfiets.

De eerste rit in 1950 naar de Holterberg kende een lengte van 80 kilometer. Kennelijk vond men deze afstand niet lang genoeg; immers de volgende oriënteringsrit naar de Veluwe en Kroondomeinen had een lengte van maar liefst 120 kilometer. In die tijd waren ritten van ruim boven de 100 kilometer heel gewoon! Aan de ritten namen steeds ongeveer 12 auto’s en een 20 tal motoren deel. De gemiddelde snelheid bedroeg conform het reglement 36 kilometer per uur. Het clubnieuws werd op een viertal plaatsen (plaatselijke middenstand) aangeplakt. Eind 1950 waren er al 38 leden, thans telt onze vereniging ca. 400 leden.

Met medewerking van de Verkeerspolitie Apeldoorn werden er in 1951 twee avonden georganiseerd met als doel de verkeersregels onder de aandacht van de auto- en motorrijders te brengen. Toegangsprijs fl. 0,25. Deze avonden werden als zeer leerzaam ervaren. Mei 1951 is de eerste nachtrit een feit. De nachten waren lang en de strijd hevig, maar altijd gezellig.

Op de ledenvergadering van 21 februari 1952 maakt de penningmeester melding van een batig saldo van fl. 18,00. Besloten wordt om dit op passende wijze te vieren. Hoewel de kas zulks niet toestaat dient deze avond bekostigd te worden door de leden. Dit wordt niet als een probleem ervaren. De eerste feestavond voor leden en introducés is een feit. Plaats van handeling is de “Konijnebult” aan de Ruurloseweg te Vorden. Er waren ongeveer vijftig personen aanwezig, afgezet tegen het aantal leden van toen best veel. Het programma luidt als volgt: dansen, “stukjes” door leden, hersengymnastiek!, film en een tombola ter bestrijding van de onkosten. Kortom voor elk wat wils!

Met behulp van “praalwagens” werd er veel aan de weg getimmerd. Wat dat betreft herhaalt

de geschiedenis zich: immers 58 jaar later waren wij met een prachtig versierde wagen ten tijde van het carnaval op de Kranenburg present. Dit om ondermeer ons 60-jarig bestaan in 2010 te promoten.

Eind 1952 vindt de aansluiting bij de KNMV plaats en tot op de dag van vandaag verloopt de samenwerking goed. Om aansluiting te verkrijgen was nog niet zo eenvoudig. Want één van de voorwaarden was dat alle bestuursleden en 50% van de “gewone” leden lid moesten zijn van de KNMV. Na veel gedoe en wervingscompagnes lukte dit uiteindelijk.

In 1952 wordt de kwestie van het op zondag rijden uitvoerig ter discussie gesteld. De voorzitter begint met te zeggen dat mocht de vergadering besluiten om op zondag oriënteringsritten te gaan rijden hij zich niet herkiesbaar zal stellen als voorzitter. Ook de heer Plomp wil beslist geen ritten op zondag en mocht hiertoe wel besloten worden dan bedankt hij onmiddellijk als bestuurslid. De zaak stond meteen op “scherp”. Na een langdurige en heftige discussie wordt om tweespalt in de vereniging te voorkomen besloten voorlopig alles bij het oude te laten en wordt de afspraak gemaakt om tijdens de algemene ledenvergadering van 1953 e.e.a. wederom op de agenda te plaatsen. Deze opstelling van enkele anti-zondagsrijders zou naar later bleek niet zonder gevolgen blijven.

In 1952 was de belangstelling voor de oriënteringsritten flink gestegen. Op hemelvaartsdag van dat jaar namen 39 auto's en 36 motoren eraan deel. Anno 2010 is men blij met 20 equipes. Bekende namen in de uitslagen van toen: Jan Rouwenhorst op Matchless Twin met chroomtank en rode “M” ; heel het dorp liep uit voor de Norton Dominator van Jan Bakker (wat een geluid!) en ook Bergsma uit Almen op zijn BSA zijklepper was steeds van de partij. Jan Rouwenhorst werd de eerste clubkampioen bij de motoren; bij de auto's ging het kampioenschap naar de gebrs. Groot Bramel.

1953 was het jaar dat de nieuwe verkeerswet in werking treedt. Voor onze vereniging had dit grote gevolgen. De voorschriften m.b.t. het organiseren van ritten was ondermeer dat er zes weken van te voren bij het Ministerie te Den Haag een aanvraag ingediend moest worden vergezeld van een ingetekende kaart in drievoud. Het aantal deelnemers, hoe laat er gestart en gefinisht wordt en vermelding van tijdstippen hoe laat men elke plaats waar de route door heen loopt zal passeren moest op een aparte bijlage nauwkeurig aangegeven worden. Hoe verzin je het! Praktisch gesproken een vrijwel onmogelijke opgave, bestuur en deelnemers zijn niet blij met al deze regeltjes en het dreigement van de Politie dat er streng gecontroleerd zal worden op naleving van de voorschriften draagt eveneens niet bij tot de feestvreugde. Tijdens de algemene ledenvergadering van 15 december 1953 – ook toen al matig bezocht – nam de Heer Luth afscheid als voorzitter. Als (tijdelijk) opvolger wordt de heer H.W.C. Haverkamp benoemd.

In 1954 maakt secretaris Jan Rouwenhorst gewag van het feit dat het steeds een vaste groep leden is die aan de oriënteringsritten deelneemt. Hij stelt vast dat een dergelijk verschijnsel niet bevorderlijk is voor een bloeiend clubleven. Uitbreiding van activiteiten moet volgens Jan hierin verandering brengen. Wellicht is het nuttig met de trialsport te beginnen. Hiervoor is een groeiende belangstelling, echter het vinden van een geschikt terrein wordt evenwel als grootste handicap ervaren. Een eerste aanzet tot de noppensport is toen wèl genomen. In latere jaren heeft de VAMC vele jeugd- en clubtrials op en rondom het militaire oefenterrein te Vorden/Lochem georganiseerd.

De oriënteringsrit van 20 juli 1955 was bedoeld om het eerste lustrum te vieren. Deze rit waarbij van de normale routebeschrijving wordt afgeweken werd helaas geen succes. Er waren slechts vijftien deelnemers. Eveneens stonden er drie fietsritten met medewerking van

het plaatselijke VVV op het programma. Het jaarverslag vermeldt dat het bestuur niet direct tevreden is met de gang van zaken in het jaar 1955; zowel organisatorisch als financieel. Het aantal deelnemers aan de diverse evenementen liet te wensen over, mede veroorzaakt door het niet verstrekken van de noodzakelijke vergunningen. Hierdoor konden een aantal ritten géén doorgang vinden. Dit overkwam ons in 1954 ook al eens. Het verkrijgen van een vergunning van het Ministerie wordt steeds moeilijker. Volgens een schrijven van B en W moeten wij er ernstig rekening mee houden dat er de komende jaren door het Ministerie geen vergunningen meer verstrekt worden! Niet iets om erg vrolijk van te worden!

1956 was géén bevredigend jaar. Te weinig actieve leden; mislukte clubcompetitie; slechte medewerking van B en W voor o.a. het rijden op zondag; zondagsrijverbod en benzineschaarste. In de ledenvergadering wordt naar voren gebracht dat wil de vereniging zich handhaven er nog wel het nodige verbeterd moet worden. Sombere geluiden alom. Aantal leden 49. De feestavond in zaal Bakker was in alle opzichten geslaagd. Ook de filmavonden (Shell/Esso/BP/Castrol etc.) worden in die jaren uitstekend bezocht.

Het jaarverslag van 1957 begint met de vermelding dat het geheel betreffende onze vereniging een ietwat beter beeld geeft dan het voorgaande jaar. Het bestuur is bezig voor de verkrijging van een stukje terrein voor de motorsport, zonder tot op heden een definitief resultaat geboekt te hebben. Secretaris Jan Rouwenhorst schrijft dat de omstandigheden thans wat gunstiger zijn; het bestuur heeft goede verwachtingen voor de afloop in dezen.

De algemene vergadering begint gemoedelijk, maar zou op zijn zachtst gezegd nogal hectisch eindigen. Besloten wordt om de bestuursverkiezing, daar dit in voorgaande jaren toch nimmer moeilijkheden geeft deze als laatste punt van de agenda te behandelen. Hoe anders zou dit aflopen! Alvorens te komen tot de bestuursverkiezing wordt het gehele zomer- en winterprogramma 1958 vastgesteld. Hierna komt de bestuursverkiezing ter tafel. Periodiek aftredend zijn in 1957 de heren Groot Bramel en van de Peijl. De voorzitter deelt de vergadering tot haar grote verwondering mede dat ook hij aftredend is en zich niet herkiesbaar stelt. Hij motiveert dit met te wijzen op de geringe activiteit van de leden zelf en de te kleine deelname aan de ritten. De voorzitter stelt voor de vereniging in haar geheel bij de MAC Zutphen aan te sluiten of zo men dat liever wil bij de HAMOVÉ uit Hengelo (G). De twee periodiek aftredende bestuursleden sluiten zich volmondig bij de voorzitter aan en stellen zich eveneens niet herkiesbaar. Van de vijf bestuursleden zijn er dan nog slechts twee over. Het voortbestaan van de vereniging hangt aan een zijden draadje. Nadat de gemoederen enigszins gekalmeerd zijn wordt besloten om voorlopig op de oude voet verder te gaan. Jan Rouwenhorst schrijft aan het eind van de notulen van deze ledenvergadering (1957) de volgende tekst: “wat zullen de komende maanden ons brengen na een ruim zevenjarig bestaan?”..... en tot slot: “met de wil om te trachten er wat meer leven in te brengen wordt de vergadering gesloten”.

Ik heb het genoeg gehad om in de jaren 70 en 80 intensief met Jan te mogen samenwerken. In de kamer achter de winkel van echtgenote Jopie aan de Raadhuisstraat te Hengelo (G) waren wij vaak in de weer voor het maken van ons clubblad “De Graafschaprijder” (alles getypt op stencil) en de administratie van onze bekende enduro de “Oost Gelderland Rit”. Zonder computer een hels karwei. Werkzaamheden die tot ver na middernacht door gingen. Ik heb hem in die tijd leren kennen als een uitstekend clubbestuurder (ook KNMV), maar vooral als motorsportman in hart en nieren. Hij deed alles voor zijn VAMC. Volhardend, energiek en bij tijd en wijle een tikkeltje eigenwijs waren toentertijd de eigenschappen van Jan die de club

nodig had om te overleven. Het verbaast mij dan ook niet dat Jan meteen na afloop van de desastreus verlopen ledenvergadering van 1957 gedacht moet hebben: opheffen....., aansluiten bij zusterclubs (overigens reglementair niet mogelijk).....dat nooit!! Wel of geen bestuur, desnoods ga ik alleen verder. En aldus geschiedde.

Ondanks de bestuurlijke problemen konden de meeste geplande evenementen in 1958 gewoon doorgang vinden. Vanwege ministeriële bezwaren konden twee ritten niet doorgaan.

In 1958 werd de eerste motortoertocht (zoals wij die heden ten dage nog kennen) georganiseerd. De tocht ging naar de Haltern See (Duitsland), bij vele motorrijders heden ten dage nog steeds zeer bekend.

1958 heeft een periode van rust voor de vereniging te zien gegeven. De situatie op bestuurlijk gebied bleef ongewijzigd, doch men heeft getracht de zaak zo goed mogelijk te laten functioneren en tijdens de opening van de ledenvergadering van 13 januari 1959 wordt de wens uitgesproken dat de vereniging het voor ons liggende jaar met een volledig bestuur mag ingaan. Dit lukte. Tijdens deze vergadering waren Bertus Pardijs, Jan Bakker en Gerrit Muyststege (rijdend op een prachtige AJS Kanon) bereid zitting te nemen in het bestuur. Ingaande 1959 werd Bertus Pardijs de nieuwe voorzitter. In motorsportkringen niet geheel onbekend, hij bereed in die jaren een BSA twin. In 1959 nam onze vereniging voor het eerst deel aan de Provinciale Clubritten Competitie (P.C.C.) van de KNMV. In latere jaren het domein van o.a. Bert Regelink en Jan Luiten.

De feestavond van 30 januari 1960 stond in het teken van ons 10-jarig bestaan. Naast vele leden en genodigden waren afgevaardigden van de KNMV, de vereniging voor Veilig Verkeer en een adjudant van Politie aanwezig. Ook toen al werd de zaal prachtig versierd. De feestvreugde duurde volop tot in de kleine uurtjes. Op Koninginnedag verleende de motorclub haar gebruikelijke medewerking door het organiseren van behendigheidswedstrijden. De kwestie van een terrein(tje) voor clubwedstrijden is nog steeds niet opgelost, maar het bestuur blijft zich hiervoor inzetten.

In 1961 overschreed ons ledental de tot dan magische grens van 100 en kwam uit op 116 leden. 1961 was ook het jaar van de eerste door ons georganiseerde "modderrit" met twee Non Stops en een route over modderige zandwegen en bospaadjes. Deze zogenoemde "modderrit" met 66 deelnemers was de voorloper van de thans overal in den lande bekende enduro de "Oost Gelderlandrit". Deze befaamde enduro meetellend voor het kampioenschap van Nederland heeft sinds 1963 onafgebroken op de kalender gestaan. Als vervanger van bromfiets-bestuurslid Arie Wullink wordt gekozen Dick Pardijs. De door ons georganiseerde PCC-rit onder auspiciën van de KNMV kende de deelname van een record aantal van 100 equipes, mede doordat in deze rit de beslissing voor het Gelders kampioenschap viel. De bromfietsklasse is voor een aantal jaren het domein van Dick en Johan Pardijs.

De Toto-afdeling heeft in 1962 een nimmer verwachte groei meegemaakt en telt momenteel 156 leden met uiteindelijk een maximum van 170. Daar verschillende leden zich beschikbaar hebben gesteld voor het wekelijks ophalen van de formulieren is deze enorme groei mogelijk geweest. Een buitenstaander heeft geen idee hoeveel tijd hier elke week opnieuw aan gegeven moest worden. De inkomsten hieruit verkregen ("dubbeltjes" werk) waren vrij belangrijk en mede hierdoor werd de basis gelegd voor een financieel gezond VAMC.

Ook nu werden er wederom prachtige toertochten georganiseerd. Opvallend is het grote aantal

bromfietsen dat aan de oriënteringsritten meedeed. Meer dan veertig! deelnemende bromfietzers was geen uitzondering. Vier van onze leden, waaronder secretaris Jan Rouwenhorst, zijn in 1962 in het huwelijksbootje gestapt, waarbij voor de gebruikelijke motor-escorte werd gezorgd. Het waren de jaren van veel trouwpartijen onder onze leden. In driejaar tijd maar liefst 18!, hetgeen een aanslag op de “kas”betekende.

Op 12 oktober 1963 werd de eerste grote betrouwbaarheidsrit (thans genaamd enduro) georganiseerd onder auspiciën van de KNMV met als start en finish Hengelo (G) De organiserende clubs waren: de HAMAC uit Harfsen, de SEV uit Lochem, de HAMOVE uit Hengelo (G) en onze eigen VAMC “De Graafschaprijders”. De rit kreeg de naam “Oost Gelderland Rit” mee. Vele jaren achteréén was Jan Rouwenhorst de drijvende kracht en grote inspirator van dit evenement. De eerste keer waren er 120 deelnemers uit alle delen van ons land. De rit had een lengte van 120 kilometer. Onze leden waren succesvol: de gouden medaille ging naar Henk Groot Tjooitink met 0 (tijd)strafpunten. Ook van KNMV zijde kregen wij complimenten voor de perfecte organisatie. Men is unaniem van mening dat dit evenement voor herhaling vatbaar is. Wie had toen kunnen denken dat er tot op dit moment nog 46-edities zouden volgen? Na een aantal jaren zijn de HAMAC, de SEV en HAMOVE uit de organisatie gestapt en is de VAMC alleen verder gegaan, net zo als de HAMAC uit Harfsen trouwens.

Niet onvermeld mag blijven dat bestuurslid Dick Pardijs tijdens de LCC (landelijke clubritten competitie) te Nijmegen de titel Nederlands kampioen 1963 bromfiets Duo behaalde. Bij de bromfietsen ging het provinciale clubkampioenschap naar de VAMC.

Het bestuur denkt eindelijk op het militaire oefenterrein de beschikking te krijgen over een behoorlijk oefenterrein, doch door enkele kleinigheden liep ook dit weer op een misrekening uit. Overigens zou dit in latere jaren na lang volhouden wel lukken. Vele club- en jeugdtrials, clubwedstrijden en uitwisselingswedstrijden motocross werden er met medewerking van Defensie, de Domeinen en de Gemeente Lochem t/m het jaar 1998 georganiseerd.

De heer van Dijk neemt na een periode van tien jaar als penningmeester afscheid van het bestuur. Als nieuw bestuurslid wordt gekozen Willem Bielderman. Wie kent hem niet? De man die enorm veel voor de VAMC heeft betekend; mede door hem is de club tot grote bloei gekomen. Willem was in die tijd een fervent en uiterst fanatiek betrouwbaarheidsrittenrijder en ging zich in het terrein steeds beter ontwikkelen getuige een tweede plaats in de kampioensrit achter Waatze Veenstra. Buigen of barsten, maar doorgaan. Opgeven kwam niet in zijn woordenboek voor. Het tijdperk met de “mannenbroeders” uit geheel Nederland was aangebroken. De Maico's hebben wat geleden onder zijn stuurmanskunst. Legendarisch is het verhaal over het missen van een routecontrole tijdens een betrouwbaarheidsrit in Vorden. Willem dacht te weten waar deze controle zich bevond. Uitzetter Fré Rothman kwam dit ter ore en besloot deze controle vlak voor het begin van de wedstrijd te verzetten. De afloop laat zich raden....!

In het verdere verloop van deze jubileumuitgave zul je zijn naam nog vele keren tegenkomen.

Tijdens de feestavond van 1964 kwam tot ieders verbazing plotseling een oude motor de zaal in rijden met Piet Bergsma als bestuurder en met zich voerend het door de dames Pardijs m.m.v. Willem Bielderman prachtig vervaardigde nieuwe vaandel van de VAMC. Voorzitter Bertus Pardijs aanvaardde het geschenk in dank en hij verzocht de leden zich als één man/vrouw achter het vaandel te scharen, dit tot verdere bloei van onze vereniging. In 1964 was de start en finish van de “Oost Gelderland Rit” in Vorden. Er waren 162 deelnemers, waaronder vele prominente rijders uit geheel Nederland. Het was ook de tijd dat

Bennie Braakhekke met bakkenist Henk Klein Brinke hun eerste successen bij de zijspannen behaalden. Talent werd in de strijd geworpen. Op het circuit van Lochem behaalden zij één van hun eerste overwinningen in de zijspan motorcross. Er zouden er nog vele volgen.

Na sinds 1957 intensief bezig te zijn geweest met het verkrijgen van een permanent oefenterrein is dit eindelijk gelukt. Hoera! In het buurtschap “Delden” is door de heren Regelink en Gotink een terrein beschikbaar gesteld. Onder leiding van Gerrit Janssen werd er een prachtig trainingscircuit aangelegd. Heden ten dage maken wij zij het in een ietwat gewijzigde vorm nog steeds gebruik van deze accommodatie. Voor het toezicht en de regeling op dit circuit, waar elke zaterdagmiddag getraind kan worden, is een commissie benoemd bestaande uit de heren Gerrit Janssen (voorzitter), Henk Groot Tjooitink (secretaris), Jan Lenselink (penningmeester) en Fré Rothman (terreincommissaris). Deze mannen van het eerste uur en het bestuur spreken tijdens de ledenvergadering van 1964 de wens uit dat onze vereniging nog lang van dit terrein gebruik mag maken. Welnu dit is uitstekend gelukt, immers anno 2010 maken wij er nog steeds gebruik van! Het circuit “Delden” geniet een uitstekende belangstelling, kent door de jaren heen vele activiteiten en het is er gezellig. Pure motortaal en sterke verhalen voeren de boventoon. Vele crossers en endurorijders hebben de eerste schreden op dit circuit gezet. Inmiddels zijn er ontelbare trainingen en clubwedstrijden motorcross op dit circuit afgewerkt. Vanwege de geboden mogelijkheden werd het niveau van de rijders steeds hoger, zo hoog zelfs dat een aantal motorsporters cross en enduro Nederlands Kampioen werden. Om er maar eens een paar te noemen: Jan Oosterink (cross), Gerben Vrugink (enduro en succesvol rijder in de Dakar), Marcel Bulten (enduro), Hans Berendsen (cross), Erwin Plekkenpol (enduro) enz. Zij en ook andere hier niet genoemde kampioenen begonnen hun actieve motorsportcarrière op ons GP circuit “Delden”.

Het ledental bedroeg na vijftien jaar VAMC 205. Opvallend in die tijd was de organisatie van drie tot soms vijf filmavonden per jaar, waarvoor steeds een grote belangstelling bestond. “Men was er nog eens uit”, gezellig in de kroeg ouwehoeren over de motorsport in al zijn facetten! Er wordt nagedacht om te proberen een oefentrial in “Delden” te houden. Vanwege de steeds stijgende kosten van onze circulaire zoals porti en stencilwerk heeft het bestuur een eerste stap gezet voor de oprichting van een clubblad. Men hoopt hiermee in 1965 te kunnen beginnen. Het blad zal althans dat is het voorstel bestaan uit 11! advertentie- en acht pagina's voor club en andere auto- en motorsportberichten.

Voor de feestavonden was in die periode onverminderd een grote belangstelling. Ruim 200 personen kwamen naar het feest. De feestcommissie stond onder leiding van Willem Bielderman.

Tot slot. In de eerste vijftien jaar van haar bestaande de vereniging vele hoogte- en ook nogal wat dieptepunten, zoals bestuurlijke problemen, het wel of niet rijden op de zondag, het moeizaam verkrijgen van de benodigde vergunningen etc.

Zo af en toe moesten er nogal wat “vlekjes uit de pan geschuurd worden”. Maar dit lukte wonderwel en met de benoeming van nieuwe enthousiaste bestuursleden is onze VAMC de laatste vijf jaar van haar derde lustrum vanwege het op touw zetten van vele nieuwe activiteiten enorm opgebloeid en is in die tijd in alle facetten m.b.t. de auto- en motorsport een vereniging geworden die er ook landelijk toe doet. Of dit in volgende jaren een vervolg krijgt kunt u in deel twee lezen.

EINDE DEEL 1 (1950-1965)

